

Nuo sostapilio iki modernios Europos sostinės (10 reikšmingiausių sprendimų, padarytų Vilniuje)

Parengė: Pijus Sadauskas,
Jonas Liaudanskas,
Vilius Kaminskas.

Vilnius 2023

An aerial photograph of Vilnius, Lithuania, showing the St. Peter's Church tower and the National Museum building. The city skyline is visible in the background under a blue sky with scattered clouds. A semi-transparent white box is overlaid on the left side of the image, containing the text 'Vilniaus Istoriniai įvykiai'.

Vilniaus Istoriniai įvykiai

Gedimino laiškai

- Iš viso Gedimino laiškų buvo 8, bet iššifruoti liko tik šeši.
- Visi šie laiškai buvo rašomi 1323-1324 metais.
- Laiškai buvo parašyti lotynų kalba.
- Gedimino laiškuose pirmą kartą buvo paminėtas Vilnius, kuris vėliau tapo sostapiliu ir kultūros centru.
- Šių laiškų dėka Gediminas pasiekė ketverių metų paliaubas ir sustabdė Vokiečių ordino puolimą į Lietuvą.

Magdeburgo teisės Vilniui 1387 m. kovo 22 d.

Magdeburgo teisės Vilniui

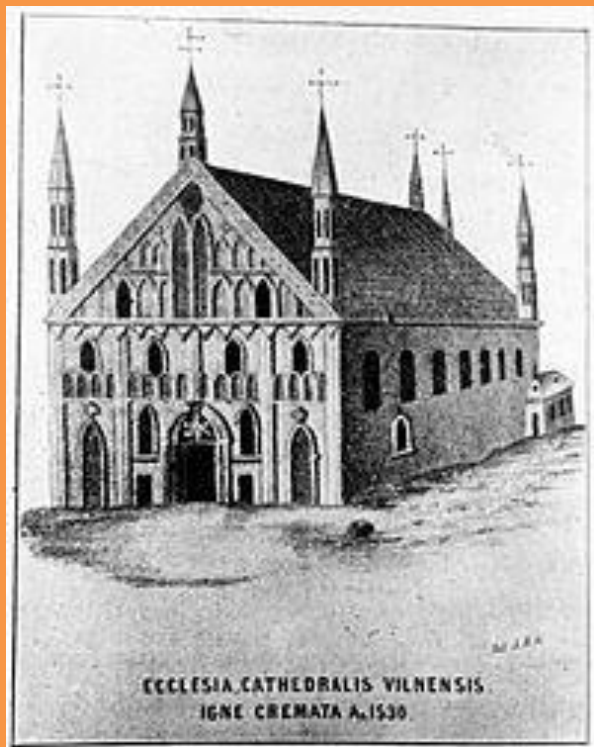

- Magdeburgo teisės pripažino Vilnių krikščionišku miestu.
- Vilnius tapo savarankišku, atskiru nuo valdovo ir bažnyčios, miestu.
- Miestui suteiktos prekybos ir amatų apsaugos ir laisvės kvietė amatininkus ir pirklius kurtis Vilniuje.
- Pradėjo kurtis tarptautinės bendruomenės.

Įsteigiama pirmoji mokykla prie Vilniaus Katedros 1397 m.

Pirmoji mokykla prie Vilniaus katedros

- Vilniaus katedros mokykla buvo įkurta 1397 m. vienerius metus prieš menamą Mindaugo karūnavimo datą.
- Šią mokyklą įkūrė pirmasis Vilniaus vyskupas Andrius, Žemutinės pilies teritorijoje, Vilniaus katedroje.
- Lietuvoje plito raštija, atsirado valstybiniai dokumentai bei valstybiniai institutai valdydami valstybę raštu.

Vilniaus - Radomo sutartis

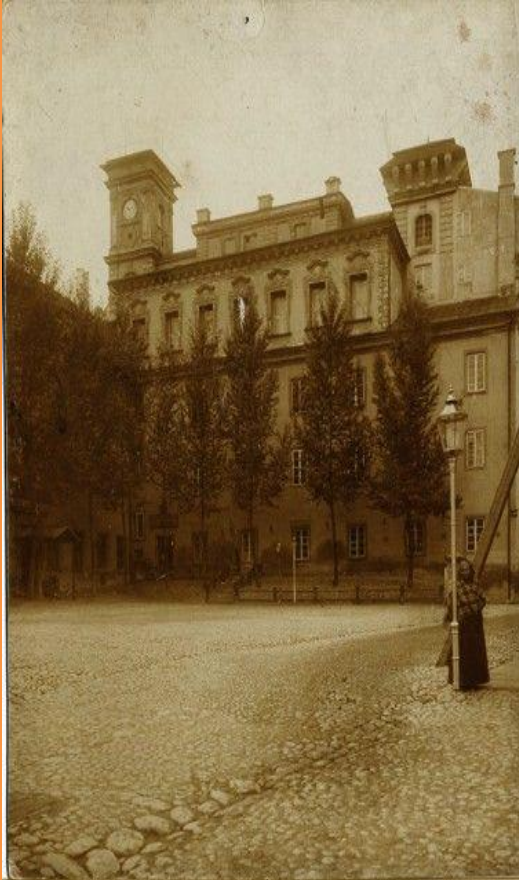

- **Vilniaus - Radomo sutartis** – Vytauto ir Lietuvos bajorų Vilniuje (ištikimybės Lenkijos karalystės įsipareigojimas) bei Lenkijos bajorų Radome pasirašytą 1401 m.
- Ši sutartis patvirtino Vytauto, kaip didžiojo kunigaikščio statusą.
- Ši sutartis atspindi tuometinę ir vėlesnę kovą dėl Lietuvos suvereniteto.

Vilniaus Universiteto įkūrimas

Vilniaus Universiteto įkūrimas

- Vilniaus Universitetas - vienas seniausių Vidurio ir Rytų Europoje, XVI a. tapęs labiausiai į rytus nutolusiu Europos Universitetu;
- Vilniaus Universitetas ir jo išugdytos asmenybės (poetas M. K. Sarbievijus, karo inžinierius Kazimieras Semenavičius) pastatė Lietuvą į vieną gretą su kitomis Europos valstybėmis, turėjusiomis universitetus (Italija, Lenkija, Vokietija);
- Vilniaus Universitetas - tautinio atgimimo lopšys, išugdęs Simoną Daukantą, poetą Adomą Mickevičių ir kitas asmenybes;
- XX a. - XXI a. VU mokslininkai garsina Lietuvą savo lazerių bei šviesos technologijų, chemijos bei puslaidininkinės nanotechnologijos, DNR struktūrų tyrimų srityse.

Trečiasis Abiejų Tautų Respublikos padalijimas

Trečiasis Abiejų Tautų Respublikos padalijimas

- **Trečiasis Abiejų Tautų Respublikos padalijimas** – 1795 m. įvykęs Lietuvos ir Lenkijos (ATR) padalijimas, visiems laikams sunaikinęs šią valstybę.
- Po Antrojo Abiejų Tautų Respublikos padalijimo kilo T. Kosciuškos sukilimas.

1918 m. Nepriklausomybės aktas

1918 m. Lietuvos Nepriklausomybės Aktas

- Šis dokumentas skelbė, kad atkuriamą Lietuvos Valstybė;
- Aktą pasirašė 20 tarybos narių (signatarų);
- Ši sutartis įtvirtina Lietuvos, kaip respublikos statusą.

Vilniaus prijungimas prie Lenkijos

Vilniaus prijungimas prie Lenkijos 1920 - 1921 m.

- Visą pirmosios Lietuvos Respublikos laikotarpį (1919 - 1939 m.) Vilniaus kraštas buvo Lietuvos ir Lenkijos savitarpio santykių ašis;
- Istoriniai ir kariniai Vilniaus krašto įvykiai nulėmė, kad Lietuvoje nepavyko įsitvirtinti sovietinei valdžiai 1920 m.
- Vilniaus krašte susiformavo unikali lenkų, baltarusių, žydų ir lietuvių bendruomenė.

Kovo 11-oji - Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena

1990 m. kovo 11-oji

- Kovo 11-oji - Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena;
- Paskelbta tautos apsisprendimo teisė ir Lietuvos valstybingumo tęstinumas;
- Sugrąžintas valstybės pavadinimas ir jos herbas - Vytis.

Sausio 13-oji - laisvės gynėjų diena

1991 m. Sausio 13-oji

- Lietuvos Nepriklausomybės gynyba ir pasipriešinimas Sovietų Sąjungai;
- Sausio 13-osios aukos apsaugojo 1990 m. Kovo 11 d. aktą ir Lietuvos nepriklausomybės paskelbimą;
- Sausio 13 dienos įvykiai – Lietuvos demokratijos prielaida.

Išvados

Apibendrindami teigiame, kad Vilnius turėjo milžinišką įtaką Lietuvos istorijai ir raidai visais amžiais iki pat dabar, todėl jis visada liks Lietuvos amžinuoju miestu ir širdim.

Šaltiniai

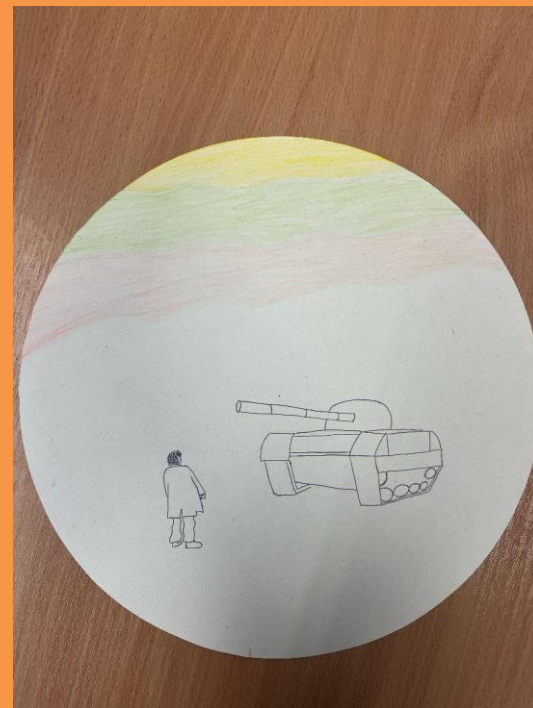
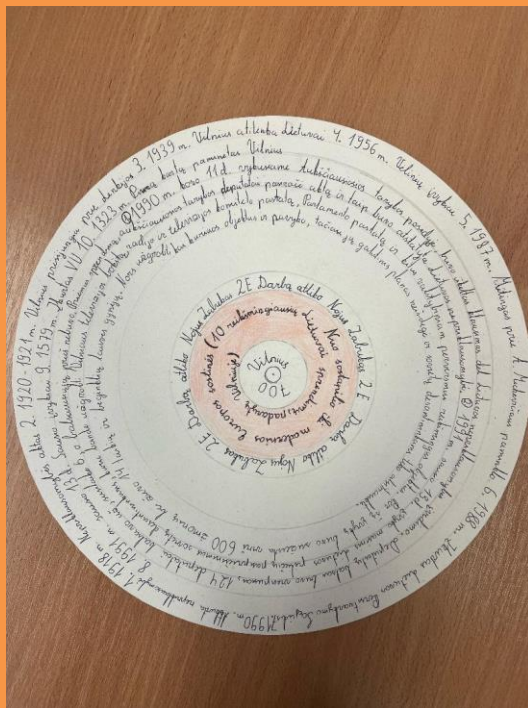
- Šapoka Gintautas. (2013). *Vilniaus klausimas 1918-1922 liudininkų akimis*. Vilnius. Voruta
- Senasis Vilniaus universitetas 1579–1832 (2009)
- www.vilniuskc.lt
- www.madeinvilnius.lt
- <https://www.vle.lt/straipsnis/vasario-16-aktas/>
- <https://www.vle.lt/straipsnis/abiejy-tautu-respublikos-padalijimai/>
- [Gedimino laiškai - Visuotinė lietuvių enciklopedija \(vle.lt\)](#)
- [Magdeburgo teisių suteikimas – antrasis miesto gimtadienis - Vilniaus Muziejus](#)

**Kiti 2e klasės
mokinių darbai**

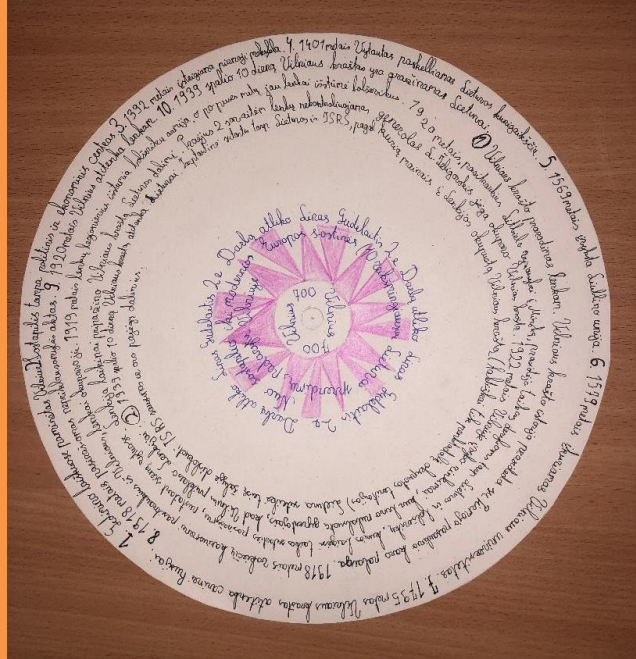
Knygos puslapiai

Nojus Zabukas

Knygos puslapiai

Linas Gudelaitis

Erdvinis modelis jau egzistuojančių Vilniuje architektūrinių objektų

Vincetas Jotautas, Edvardas Hibner

Komiksas

Žemyna Žilėnaitė, Izabelė Ranft, Milana Babašinskaja, Tėja Janulytė, Filomena Krikščiūnaitė

Meninė nuotrauka

Emilija Adomavičiūtė, Grita Vanagaitė, Austėja Bačkovaitė

Suvenyras

Emā Martinelli, Alisa Kovaliova, Ignė Kavoliūnaitė

Miniatiūra

Lēja Martinēnaitė

Reklama apie Vilnių

Ernestas Bogdanovičius, Atėnė Načajūtė, Pijus Striška, Adomas Minkevičius

Video Filmukas

Lėja Tijūnaitė, Gintarė Chodasevičiūtė, Saulė Laurinavičiūtė

Meninis temos pristatymas (teatras)

Justinas Marcinkevičius, Saulė Petkauskaitė, Patricija Sesickaitė, Barbora Kirvaitytė, Evelina Čebatoriūtė